

Nota publieke gezondheid

Gemeente Dordrecht

Commissievergadering 19-03-2024

Erika Kuilder

Opbouw

- 1. Rollen, WPG, landelijke kaders**
- 2. Sturing op gezondheid**
- 3. Cijfers Dordrecht**
- 4. Voorbeelden**

1. ROLLEN, WPG, LANDELIJKE KADERS

Rollen

- **Gemeenten ZHZ**
 - **Eigenaar GGD**
 - **Verlengd lokaal bestuur via GR, Algemeen Bestuur**
 - **Meerjarenprogramma DGJ ZHZ koers**
 - **Opdrachtgever**
 - **Regionaal, lokaal “sausje”**
- **GGD ZHZ**
 - **Strategisch partner van gemeenten**
 - **Adviseur beleid & uitvoering (expertise en data)**
 - **Programmering uitvoering**
 - **Uitvoering**
 - **Strategisch partner andere organisaties**

Preventie
programma's incl.
gezondheids-
bevordering &

Mentale gezondheid;
Gezond opgroeien;
Verslavingspreventie;
Gezonde school;
Gezonde leefomgeving
Vitaal ouder worden;

Ziektepreventie

JGZ

Ouderen-
gezondheids-
zorg

Gezondheids-
bescherming

Infectie-
ziekten
(IZB, seksuele
gezondheid,
vaccineren)

Medisch
Milieukundige
Zorg

Technische
Hygienezorg

Wet publieke gezondheid

Monitoring/
epidemiologie

Monitors;
Kennisprogramma

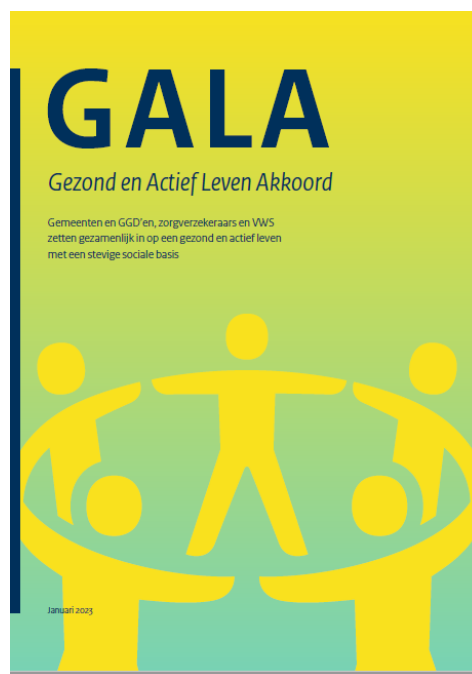
Crisisfunctie

Gezondheidsachterstanden

Werk & dagbesteding	Armoede & schulden
Gezondheidsvaardigheden	Sociale inclusie
Leefstijl	Leefomgeving fysiek en sociaal

Determinanten van gezondheid

Kaders landelijk

Programma VIP:

Versterking
Infectieziekte-
bestrijding en
Pandemische
paraatheid

- Preventie d.m.v.
 - Gezondheidsbescherming en –bevordering
 - Regionale preventie infrastructuur
- Thema's:
 - A. Terugdringen gezondheidsachterstanden 2040

LEVENSV ERWACHTING

Mensen met een laag inkomen en lage opleiding leven

15 jaar

minder lang in goede gezondheid

Lage opleiding

mannen met een lage opleiding leven ±

5,8 jaar korter

vrouwen met een lage opleiding leven ±

4,3 jaar

Laag inkomen

mannen met een laag inkomen leven ±

8,2 jaar korter

vrouwen met een laag inkomen leven ±

6,7 jaar

- **Thema's:**

- **B. Gezonde fysieke leefomgeving**
- **C. Versterken sociale basis**
- **D. Gezonde leefstijl**
- **E. Versterking mentale weerbaarheid en mentale gezondheid**
- **F. Vitaal ouder worden**
- **G. Regionale preventie infrastructuur met vijf ketenaanpakken**
 - **Kansrijke Start**
 - **Kind naar Gezonder Gewicht**
 - **GLI volwassenen / overgewicht**
 - **Valpreventie**
 - **Welzijn op recept**
- **Sociaal & medisch domein**
- **Lokaal geld?**

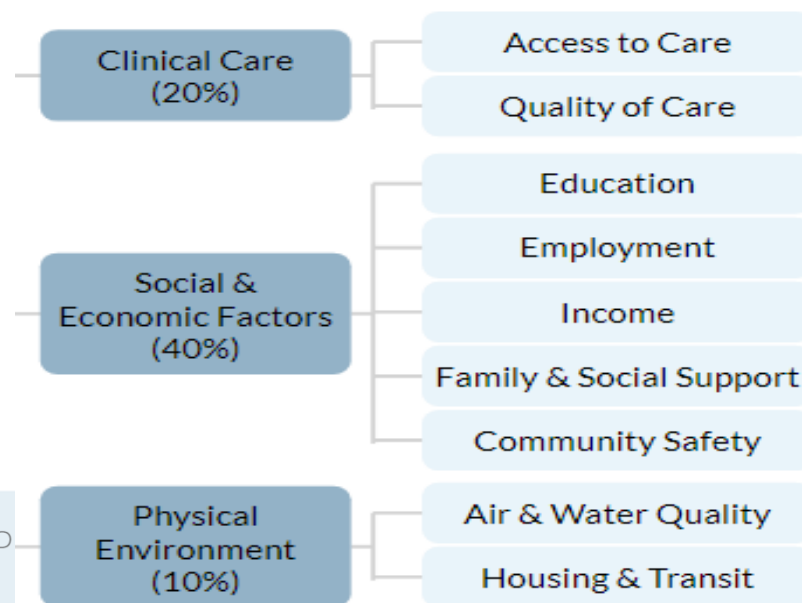

2. EFFECTIEVE STURING OP GEZONDHEID

Hoe kun je effectief sturen op verkleinen gezondheidsachterstanden?

- **Determinanten**
- **Collectieve (70%) en individuele (30%) verantwoordelijkheid**
- **Complex Health System → Domeinoverstijgend**

Werk & dagbesteding	Armoede en schulden
Gezondheidsvaardigheden	Sociale inclusie
Leefstijl	Leefomgeving fysiek & sociaal

Hoe kun je effectief sturen op verkleinen gezondheidsachterstanden? (vervolg)

- **Ongelijk investeren**
- **Lokale en regionale preventie infrastructuur**
- **Aandachtspunt: Bereik van inwoners met gezondheidsachterstanden**
- **Kennis: ook die van de inwoner zelf**
 - **Participatief Actie Onderzoek Krispijn**
- **Lange termijn**

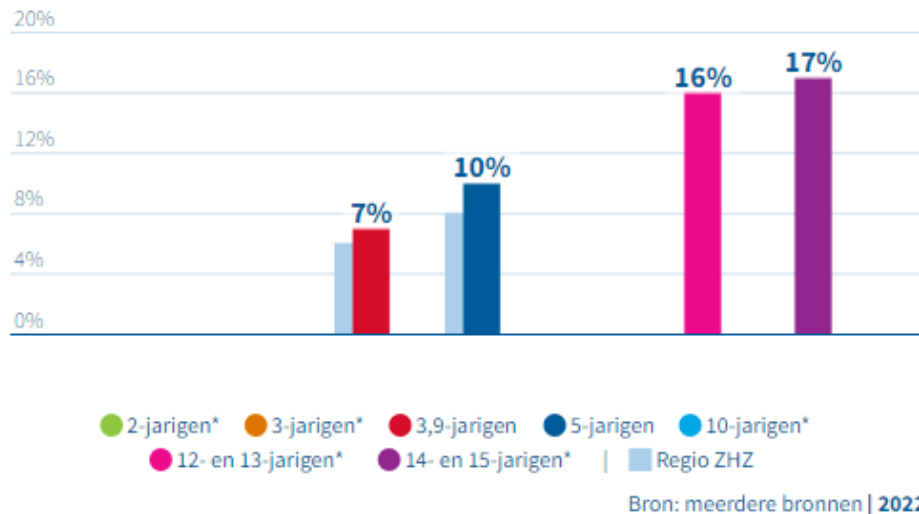
3. DATA DORDRECHT

Gezondheid Dordtse inwoners?

www.hoegezondiszhz.nl

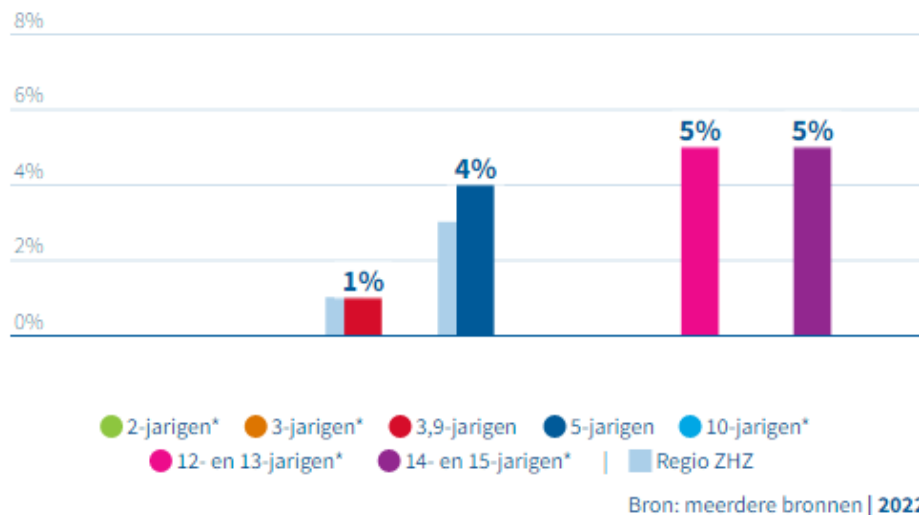
Matig overgewicht bij jeugd

Dordrecht

Ernstig overgewicht (obesitas) bij jeugd

Dordrecht

Overgewicht kinderen opgeteld:

4 jaar 8%

5 jaar 14%

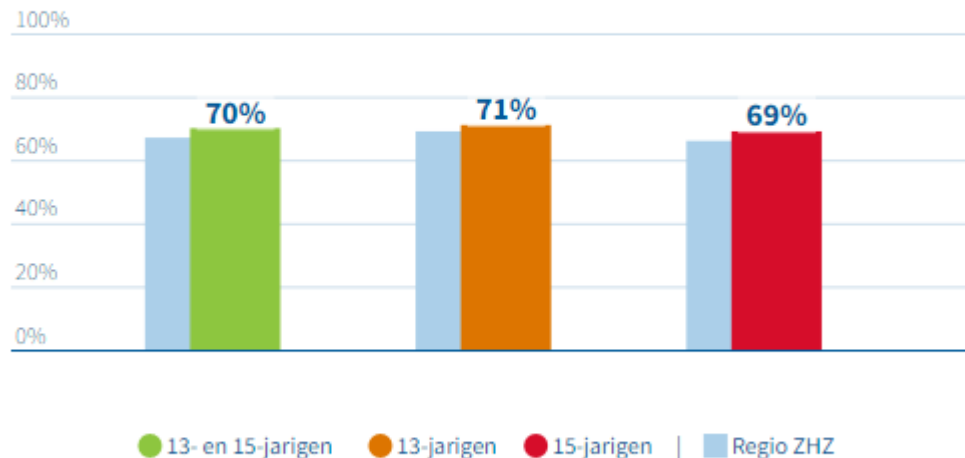
12/13 21%

14/15 22%

Volwassenen: 50%

Sport wekelijks bij club, vereniging of sportschool

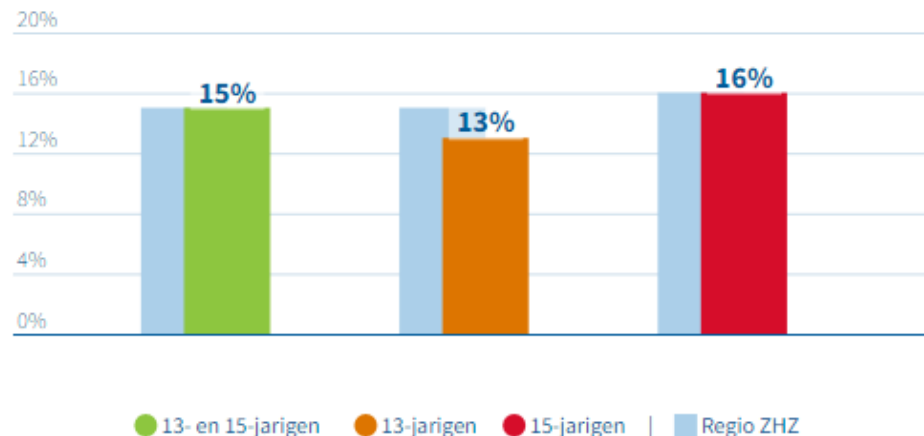
Dordrecht

Bron: Gezondheidsmonitor Jeugd, Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ | 2021

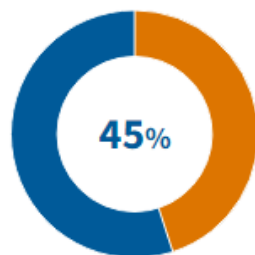
Beweegt dagelijks minstens 1 uur

Dordrecht

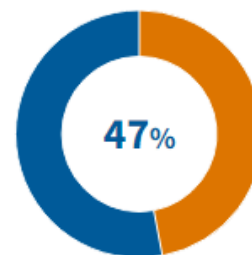

Bron: Gezondheidsmonitor Jeugd, Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ | 2021

Voldoet aan beweegrichtlijn: mat. Int. inspanning+bot- en spierversterking, 19 jaar en ouder

Dordrecht

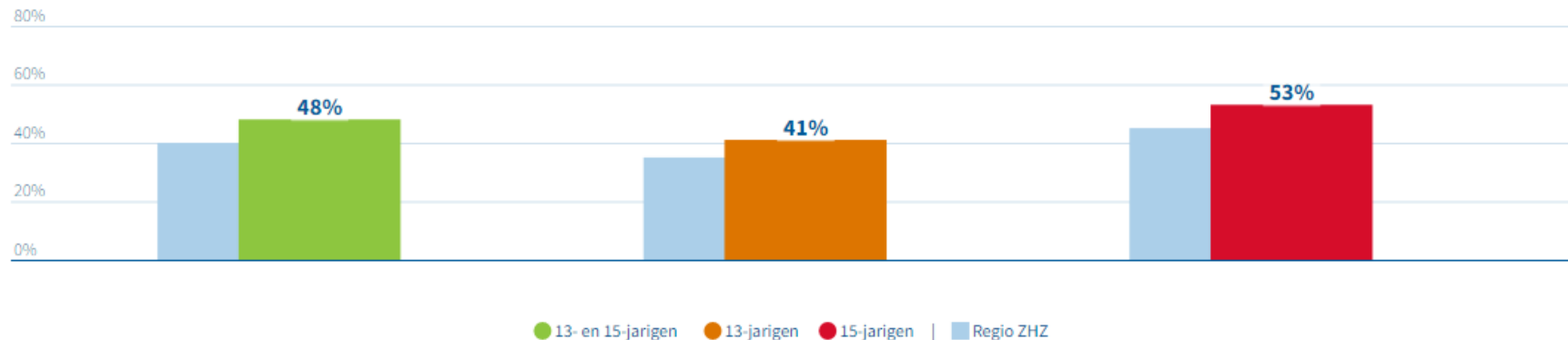

Nederland

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen, Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ | 2022

Voelt zich (zeer) vaak gestrest door één of meer factoren

Dordrecht

Bron: Gezondheidsmonitor Jeugd, Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ | 2021

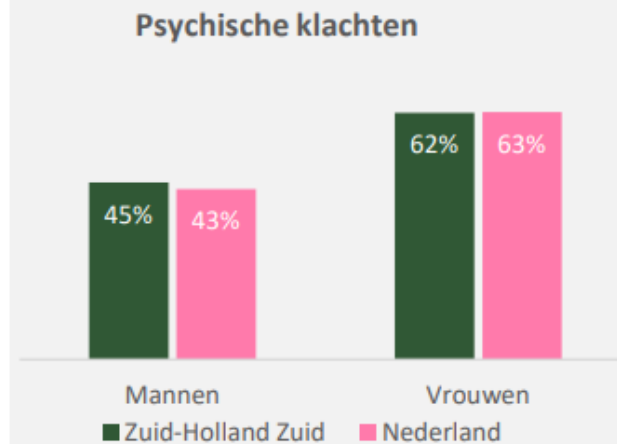
Mentale gezondheid

Corona
gezondheidsmonitor
jongvolwassenen 2022
(16-25 jarigen)

De GGD ZHZ is onderdeel van

Psychische klachten

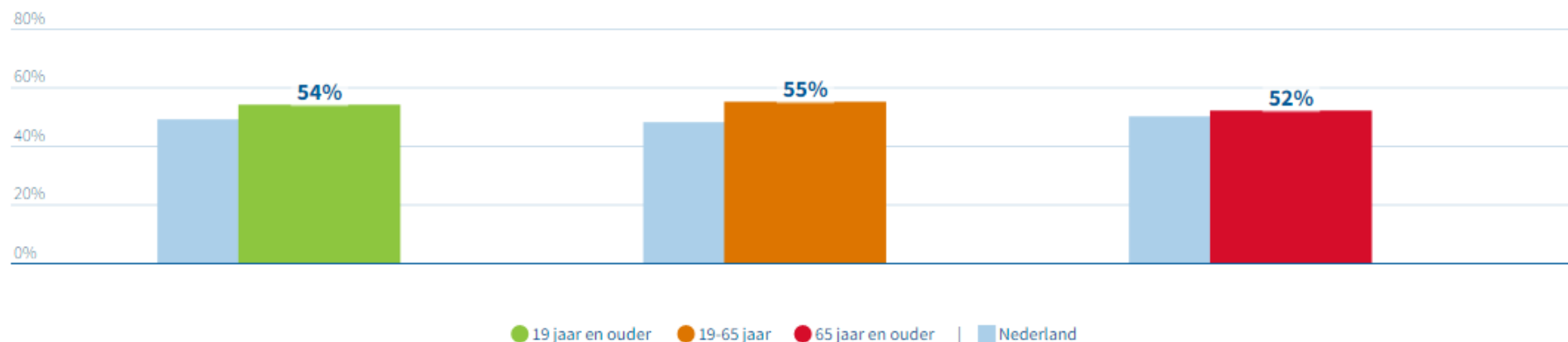
Psychische klachten worden gemeten met de 'Mental Health Inventory 5' (MHI-5). Het geeft een indicatie van de psychische gezondheid, waaronder zich somber voelen en zenuwachtig zijn. 54% van de jongvolwassenen heeft psychische klachten. Mannen scoren gunstiger op de MHI-5 dan vrouwen.

Eenzaamheid

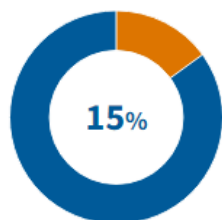
Matig tot (zeer) ernstig eenzaam

Dordrecht

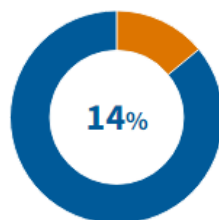

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen, Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ | 2022

Is (zeer) ernstig eenzaam, 19 jaar en ouder

Dordrecht

Nederland

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen, Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ | 2022

De GGD ZHZ is onderdeel van de Dienst Gezondheid & Jeugd

dienst **Gezondheid**
& **Jeugd** zhz

Vaccinatiegraad Rijksvaccinatieprogramma

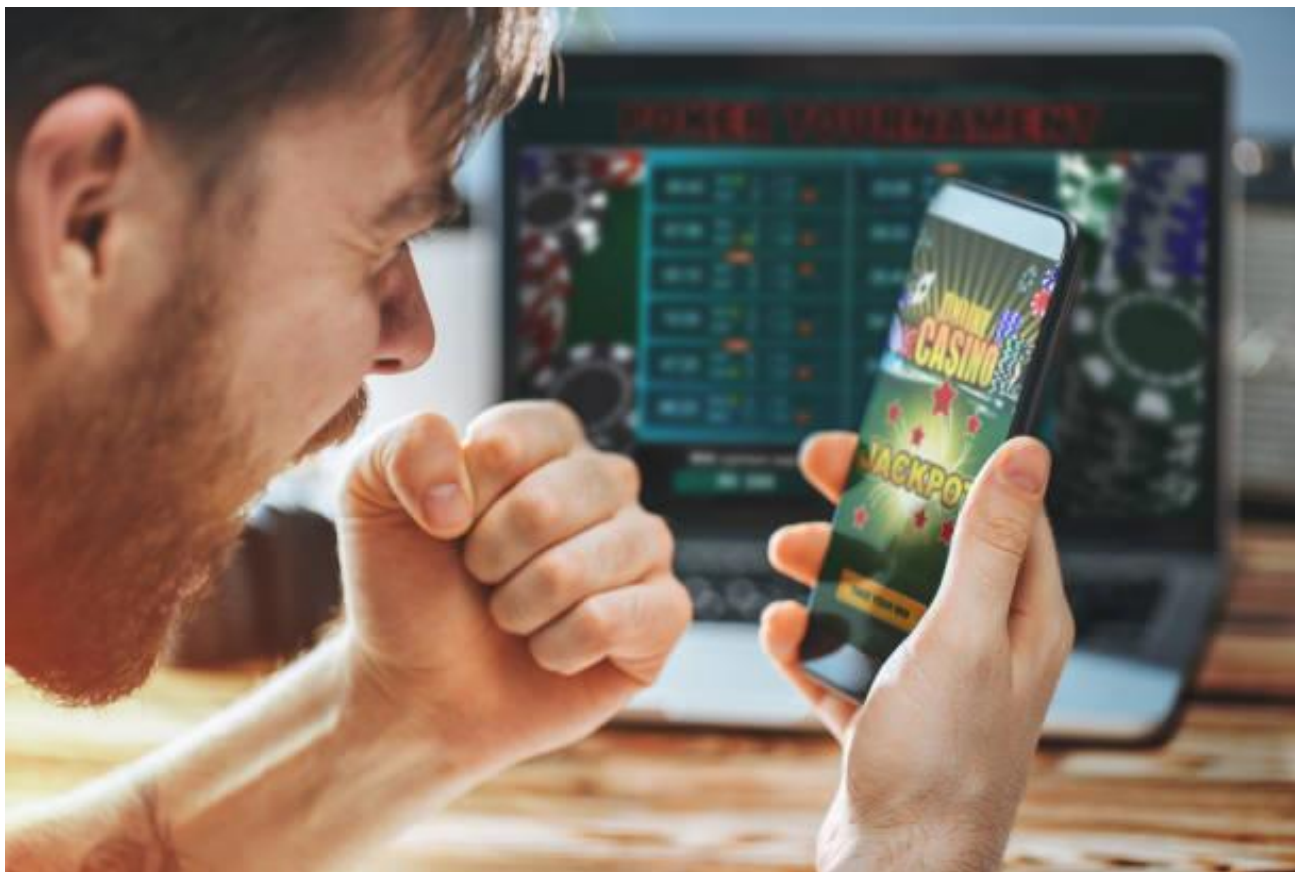

- **Dordrecht volgt landelijke dalende trend.**
- **Bijna alle vaccins onder de minimaal benodigde vaccinatiegraad.**
- **Binnen ZHZ zit Dordrecht relatief aan de bovenkant.**
- **Consent sinds 2021**

4. VOORBEELDEN

Wat doet de GGD voor Dordtse inwoners?

Gokverslaving Dordtse raad

Gezonde school

PO, VO, (V)SO, mbo

2024

- **PO: Welbevinden preventie**
- **VO, mbo: Mentale gezondheid, verslavingspreventie, seksuele gezondheid**

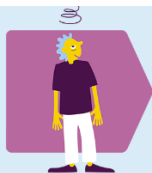
Welbevinden

Bewegen en sport

Voeding

Roken, alcohol en drugs

Relaties en seksualiteit

Milieu en natuur

Mediawijsheid

Slaap

Gehoor

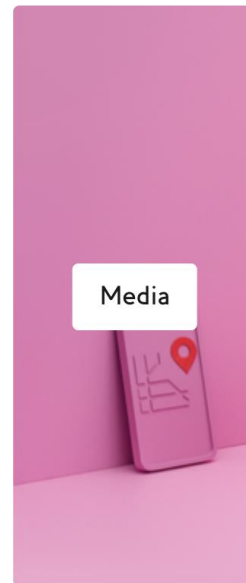
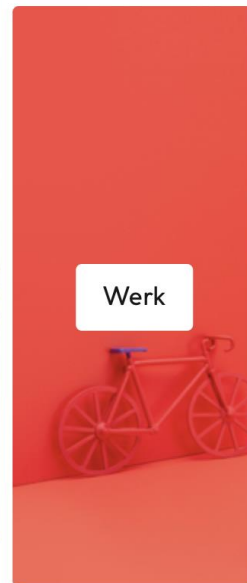
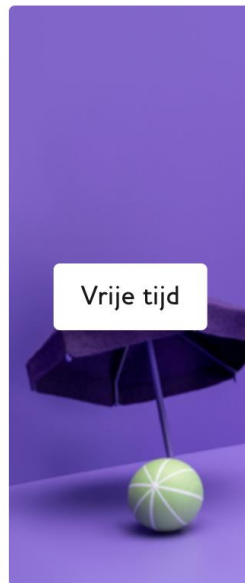
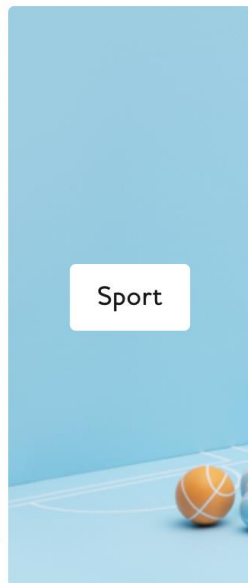
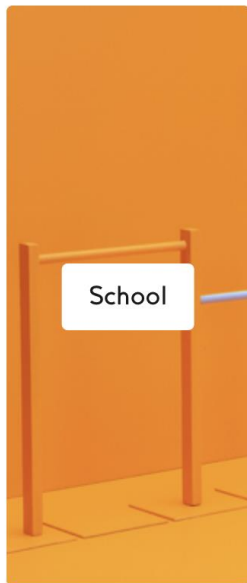
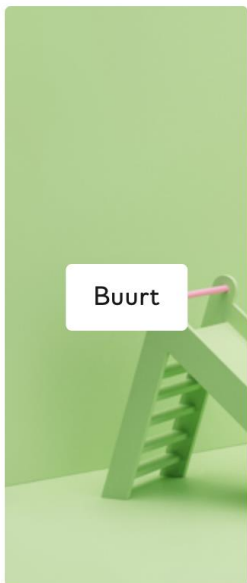
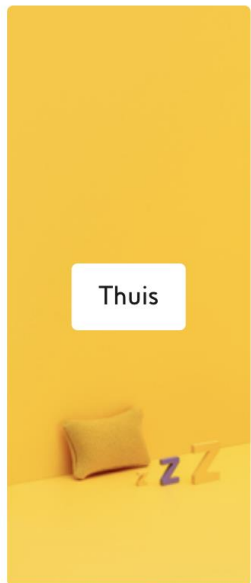

Hygiëne

Jongeren op Gezond Gewicht

- *“JOGG Dordrecht streeft naar een Dordtse samenleving waarin alle kinderen wonen, leren en recreëren in een omgeving waarin een gezonde leefstijl de normaalste zaak van de wereld is”.*
- **Koploper landelijk**
- **Ongelijk investeren:**
 - **Kind naar Gezonder Gewicht (Ketenaanpak)**
 - **Dordts Leer Programma**
- **Beïnvloeden via kind omgevingen (collectief)**

Gezonde kantines

Gezond aanbod horeca, bowling & evenementen

Opvoedvaardigheden
gezond opgroeien

Watertap
punten

Sportomgeving
voeding, alcohol, roken

Mediagebruik

Via het
kind de
ouders

Participatief Actie Onderzoek Krispijn

Adviesgroep Gezonde Leefomgeving

- **Programma Groen Blauwe Stad**
- **Ruimtelijke inrichting: natuur & water, klimaatbestendig**
- **Mobiliteit, wijken, sport, volksgezondheid, stedenbouw, sociaal domein, ruimtelijke ordening**
- **Bewegen, ontmoeting, fiets, hitte, schoolpleinen**

